

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 34. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 31. maj 2024

Tidspunkt: Kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 30. maj 2024

- FO
1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, direktiv 2006/118 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse og direktiv 2008/105/EF om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken
Forelæggelse ved miljøministeren
 - *Nyt forhandlingsoplæg*KOM (2022) 0540
 - KOM (2022) 0540 – Bilag 2 (samlenotat)
 - KOM (2022) 0540 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 545 (kommenteret dagsorden)
 2. Opfølgning på rådsmøde (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 24. maj 2024
Forelæggelse ved erhvervsministeren
 - Rådsmøde 22-24/5-24 – konkurrenceevne – Bilag 1 (samlenotat)
 - EUU alm. del (20231) – Bilag 545 (kommenteret dagsorden)
 - a) Rådskonklusioner om EU's Industripolitik
 - *Rådskonklusioner*
 - b) Rådskonklusioner om fremtidens indre marked
 - *Rådskonklusioner*
 - EU-note (20231) – E 25 (EU-note af 30/5-24)
 - c) Rådskonklusioner om udbud
 - *Rådskonklusioner*

- d) Orientering om legetøjsforordningen – mandat til trilogforhandlinger
KOM (2023) 0462
- FO 3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om screening af udenlandske investeringer i Unionen og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452
Forelæggelse ved erhvervsministeren
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2024) 0023
KOM (2024) 0023 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2024) 0023 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20231) – Bilag 545 (kommenteret dagsorden)
- FO 4. Sager på erhvervsministerens område:
Forelæggelse ved erhvervsministeren
KOM (2023) 0231 – Bilag 2 (samlenotat)
EUU alm. del (20231) – Bilag 545 (kommenteret dagsorden)
- a) Forslag om omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 469/2009 om det supplerende beskyttelsescertifikat for lægemidler
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0231
KOM (2023) 0231 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
- b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det fælles supplerende beskyttelsescertifikat for plantebeskyttelsesmidler
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0221
KOM (2023) 0221 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
- c) Forslag om omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1610/96 om det supplerende beskyttelsescertifikat for plantebeskyttelsesmidler
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0223
KOM (2023) 0223 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

- d) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det fælles supplerende beskyttelsescertifikat for lægemidler og om ændring af forordning om (EU) 2017/101, forordning (EF) nr. 1901/2006 og forordning (EU) nr. 608/2013
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2023) 0222
KOM (2023) 0222 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

L 5. Eventuelt

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg
L =Lukket behandling

Europaudvalget

Referat af 34. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 31. maj 2024

Tidspunkt: Kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Niels Flemming Hansen (KF), formand, Henrik Møller (S), næstformand, Tanja Larsson (S), Kim Valentin (V), Alexander Ryle (LA), Alex Ahrendtsen (DF), Marianne Bigum (SF), Søren Søndergaard (EL), Søren Egge Rasmussen (Enhedslisten), Christian Friis Bach (RV) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Miljøminister Magnus Heunicke og erhvervsminister Morten Bødskov.

FO Punkt 1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, direktiv 2006/118 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse og direktiv 2008/105/EF om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2022) 0540

KOM (2022) 0540 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2022) 0540 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 545 (kommenteret dagsorden)

Næstformanden (Henrik Møller): Der har været stillet spørgsmål til sagen, som vi først her til mødet har fået svar på. Det kan indebære udfordringer, især fordi sagen forelægges til forhandlingsoplæg.

Søren Søndergaard (EL): Jeg håber, at ministeren vil inddrage sine svar i talen. Ellers bliver vi nødt til at få en læsepause. Vi vil helst ikke have, at vores spørgsmål bliver mødt med henvisninger til svar, som vi ikke har nået at læse.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Selvfølgelig. Det er helt rimeligt og fair, så jeg skal nok inddrage svarene.

Kommissionen fremlagde forslaget i oktober 2022. Der har ikke været megen fremdrift i sagen i rådsarbejdsgruppen, og det har derfor været forventningen, at den først skulle landes til efteråret. Det var derfor også noget af en overraskelse, at det belgiske formandskab den 14. maj 2024 meddelte, at de nu vil gå efter at lande sagen i Rådet i juni. Det er årsagen til, at det desværre ikke har været muligt at overholde 8-ugersfristen for forhandlingsoplæg, hvilket jeg beklager.

Forslaget er fremsat med baggrund i Kommissionens fitnessstjek af EU's vandlovgivning i 2019. Konklusionen var, at vandrammedirektivet, grundvandsdirektivet og direktivet om miljøkvalitetskrav stort set er egnede til deres formål, men at der er plads til forbedringer med hensyn til at bekæmpe kemisk forurening i vandområderne. Kommissionen har derfor fremsat ændringsforslag til de tre direktiver. Der er primært tale om tekniske opstramninger i lister og bilag, og altså ikke om en større revision af direktiverne.

Formålet med forslaget er at bekæmpe kemisk forurening af søer, vandløb, kystvande og grundvand. Der tilføjes flere nye stoffer og miljøkvalitetskrav til EU-listen over prioriterede stoffer i overfladevand. Desuden skærpes en række af de eksisterende miljøkvalitetskrav. I forhold til grundvand fastsættes der miljøkvalitetskrav for flere nye kemiske stoffer, og der er forslag om hyppigere indberetning af data. Endelig foreslås der en ny og hurtigere proces for opdatering af listerne, så der kan reageres hurtigere, når vi får ny viden om problematiske stoffer.

Regeringen støtter Kommissionens forslag. Vi skal have rettet op på tilstanden i vores vandmiljø. Det gælder både søer, vandløb, kystvande og grundvand. Det er en bunden opgave – og en absolut topprioritet for mig. Det er et langt og sejt træk, for der er gjort for lidt i alt for lang tid, og det kræver, at vi bruger alle værktøjer i værktøjskassen. I det lys er Kommissionens forslag et mindre, men effektivt skridt i den rigtige retning i vores kamp for et bedre vandmiljø. Det er godt og vigtigt, at vi får opdateret listerne over prioriterede stoffer og strammet op på kvalitetskravene. Det vil bidrage til, at vi kan få nedbragt forureningen med miljøfarlige stoffer gennem vandplanlægningen. Det er desuden vigtigt, at det er harmoniserede krav, der fastsættes på EU-niveau. Forureningen er grænseoverskridende, så alle lande skal have de samme krav.

Op til forelæggelsen i dag har der været stillet alm. del-spørgsmål om et nonpaper, som Danmark har haft støttet som led i forhandlingerne. Besvarelsen er oversendt til udvalget. Under forhandlingerne har Nederlandene præsenteret et nonpaper, som en række lande – herunder Danmark – har støttet. Hensigten var at skabe et grundlag for aktiviteter og projekter, der fremmer og understøtter den grønne omstilling og samlet set tilgodeser miljøet, f.eks. naturbaserede klimatilpasningsprojekter eller vandforbrug fra power-to-x-anlæg.

Under forhandlingerne i Rådet har nonpaperet resulteret i to konkrete kompromisforslag. Et om midlertidig forringelse og et om flytning af vand og sediment. Regeringen støtter ikke forslaget, der tillader midlertidige forringelser. Regeringens intention var at give mulighed for at gennemføre nye bæredygtige aktiviteter, der kan fremme den grønne omstilling – som det også fremgår af regeringens holdning i samlenotatet. Imidlertid har forhandlingerne af forslaget ikke ført til det, regeringen ønskede. Det fokuserer ikke længere på at fremme bæredygtige projekter, og derfor støtter Danmark det ikke længere.

Det andet kompromisforslag, som nonpaperet har ledt til, er et forslag om flytning af vand og sediment. Det er relevant i forhold til samfundsrelevante funktioner som f.eks. vedligeholdelse og udbygning af vores havne og sejlrender. Det er væsentligt for f.eks. muligheden for at udbygge Naksø Havn, så vi kan udske jule vindmøller herfra til resten af verden. Forslaget giver mulighed for at flytte forurenede vand og sediment til et område, der indeholder samme forureningsgrad og stoftyper. Man må ikke flytte det til et sted, der er i god tilstand. Man må heller ikke flytte det til sårbare og

overbelastede områder. Det er desuden vigtigt, at muligheden for at flytte forurenede vand og sediment ifølge forslaget kun kan tillades, hvis der ikke sker en nettoforøgelse af forureningen. Det vil sige, at vores vandmiljø ikke stilles dårligere samlet set. Forslaget sikrer dermed en god balance mellem samfunds nødvendige aktiviteter og en høj miljøbeskyttelse. Det støtter regeringen.

FO Det indstilles, at man fra dansk side støtter forslaget, idet der

- lægges stor vægt på, at der hurtigst muligt sker en opdatering af listerne over forurenende stoffer, der påvirker overfladevand og grundvand.
- lægges stor vægt på, at der fastsættes kvalitetskrav for de nye stoffer på listerne, og at der sker en opdatering af de eksisterende kvalitetskrav baseret på nyeste videnskabelige udvikling.
- lægges stor vægt på, at der måles for flere PFAS (per- og polyfluoralkylstoffer), herunder sum af 24 PFAS, samt at der er sammenhæng mellem, hvilke PFAS der omfattes af de enkelte direktiver og anden lovgivning.
- lægges stor vægt på, at der ikke sker en fastlæggelse af en samlet sum for alle pesticider i overfladevand. Sekundært, at en samlet sum kun skal gælde for grupper af nært beslægtede pesticider.
- lægges stor vægt på, at nationale kvalitetskrav for ikke-relevante pesticidnedbrydningsprodukter kan opretholdes, og at det er muligt at fastholde mere restriktive nationale krav i forhold til ikke-relevante pesticidnedbrydningsprodukter i grundvand.
- lægges stor vægt på, at der sker begrænsning af administrative byrder ved overvågningen og rapporteringen, herunder rapportering af tilstandsovervågning af vandområder, så der sikres meningsfulde dataperioder.
- lægges vægt på, at overvågningen af kemiske blandinger forbedres, så der i højere grad tages højde for kombinationseffekter af flere stoffer samtidigt og for sæsonbetingede variationer i koncentrationen af de forurenende stoffer.
- lægges vægt på, at processen for opdatering af listerne over prioriterede stoffer og for muligheden for hurtig reaktion over for forurenende stoffer, der giver anledning til stigende bekymring, gøres mere effektiv og mindre tidskrævende.

Marianne Bigum (SF): I sidste uge stillede jeg en række kritiske spørgsmål, som jeg fik svar på i nat. I dag forelægger regeringen et forhandlingsoplæg, som på overfladen faktisk lyder rigtig fint. Vi har nogle konkrete ændringsforslag, som vi gerne vil have med. Det drøftede jeg med ministeren for et par dage siden, og det er fint afspejlet i forhandlingsoplægget. Samlenotatet med regeringens position, og hvad man vægter, blev fremlagt i sidste uge. I 2½ år har vi diskuteret vigtigheden af at overholde vandrammedirektivet og følge lovgivningen samt vigtigheden af at gøre en indsats for det nødlidende vandmiljø i Danmark. Men nu hører vi, at miljøministeren samtidig har været i gang med at forhandle siden februar 2024 og har været del af en koalition af lande, der ønsker at underminere selvsamme lovgivning, som miljøministeren har sagt, at vi skal overholde. Det undrer mig rigtig meget.

I svarene fra i nat står der, at det er gængs procedure ikke at fremlægge et nonpaper. Folketinget har dog et ønske om at få nonpapers oversendt, så vi demokratisk kan følge med i, hvad regeringen forhandler i Europa, inden sagerne kommer til Europaudvalget. Vi er i udvalget utrolig stolte af den model, hvor Folketinget skal give mandat til, hvad regeringen forhandler i europæisk politik.

Med det nonpaper siger ministeren, at regeringen har villet have fleksibilitet for visse dele af den grønne omstilling, men ministeren siger også, at nonpaperet på et tidspunkt har skiftet karakter til at være mere generelt. Nu er det ikke kun elementer inden for den grønne omstilling, som får lov til at blive ved med at forurene vores vandmiljø, men f.eks. også Cheminova. Nu får alle de andre aktiviteter også lov til det. Trak ministeren støtten til nonpaperet, da han blev bekendt med, at det skiftede karakter til at blive mere generelt?

Det er enormt vigtigt, at Europaudvalget kan følge med i, hvad der bliver forhandlet. Jeg er dybt skuffet over, at vi ikke er blevet gjort opmærksomme på det noget før, men at vi er afhængige af, at andre holder øje i EU og hører et rygte om, at Danmark er del af en koalition af lande, som vil underminere den lovgivning, som vi herhjemme højt og helligt siger, at vi skal overholde. Det er ikke okay. Det er vigtigt for os, at der bliver lagt afgørende vægt på, at ikkeforringelsesprincippet ikke lempes. Det er ikke god nok orientering af Folketinget, at vi får et samlenotat i sidste uge, hvor der står, at sagen har været forelagt for udvalget, og at regeringen ønsker fleksibilitet, når nonpaperet er lavet i februar 2024.

Hvornår blev ministeren bekendt med, at Danmark var del af den koalition af lande, og at nonpaperet, som vi var i gang med at bruge til at presse Kommissionen, eksisterede?

Theresa Scavenius (UFG): Jeg glæder mig til at høre ministeren kommentere på den meget relevante kritik.

I forhandlingsoplægget nævner ministeren kombinationseffekter. Handler det om det samme som med Cheminova og blandingszoner, hvor der er fastsat krav til enkelte stoffer, men ikke til cocktail-effekterne? Hvornår bliver de forskellige krav fastsat, og hvilke kvalitetskrav er der? Hvad er begrundelsen for, at fire stoffer nu kommer af listen? Der kommer også nye på den. På overfladen kan det lyde godt, men hvis man ikke har styr på, hvilke krav det er, og hvornår de bliver fastsat, kan vi risikere at få nogle meget giftige stoffer.

Flere gange bliver der i forhandlingsoplægget lagt vægt på opdateringen af listerne – man skal reagere hurtigt, mere effektivt og mindre tidskrævende. Hvad mener ministeren med en hurtig reaktion? Vil vi ikke stadig gerne have en grundig faglig undersøgelse, som sikrer, at det er videnskabeligt baseret?

Der er kritik af, at grænserne for glyfosat er alt for lave. Hvad er ministerens holdning til det?

Hvad er et pesticidnedbrydningsprodukt?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Marianne Bigum: Jeg er glad for, at Marianne Bigum synes, forhandlingsoplægget lyder fint. Det synes jeg også.

Europaudvalgets procedureberetninger er overholdt. Der blev sendt et grund- og nærhedsnotat til Folketinget den 14. februar 2024. Den 23. maj 2024 blev der sendt et revideret samlenotat, som

også beskrev forhandlingssituationen. Sagen har som sædvanlig været i høring i Miljø- og Specialudvalget den 15.-17. maj 2024 efter gældende procedure, og høringssvarene er gengivet i notatet, som Folketinget har fået. Folketinget bliver ikke løbende orienteret om de mange ændrings- og kompromisforslag, som er en del af forhandlingerne i Rådet. Når Danmark forhandler i Rådet, før der er forelagt forhandlingsoplæg, sker det med et såkaldt parlamentarisk forbehold, som løftes, når forhandlingsoplægget er forelagt, hvilket er tilfældet i denne sag.

Vandrammedirektivet svækkes ikke med det nonpaper, regeringen har støttet. Nonpaperet har ikke ændret karakter undervejs. Nederlandene kom med et forslag til et nonpaper, som vi og flere andre, som vi normalt arbejder tæt sammen med om den grønne omstilling, støttede. Herefter er formandskabet kommet med en række kompromisforslag, der indeholdt elementer, som vi ikke kunne genkende og derfor ikke kunne støtte. Vores undtagelsesforslag på 1 år havde ikke at gøre med f.eks. Cheminova, men med den grønne omstilling. Det drejer sig om naturbaserede klimatilpasningsprojekter som f.eks. genslyngning af åer og etablering af oversvømmelsesområder, som kræver, at man graver sediment op. Det drejer sig også om power-to-x. Når vi bygger vindmøller ude i Nordsøen, der skal give strøm til 25 millioner husstande, er vi nødt til at bygge nye, store power-to-x-anlæg, så strømmen kan føres videre. Det kræver meget energi og vand, og vi er nødt til at kunne håndtere de vandmasser.

Den slags eksempler skal kunne lade sig gøre under den grønne omstilling, og det er det, vi beskriver i det skriftlige svar. Samtidig indebærer forslaget, at listerne over forurenende stoffer bliver strammet op. Det var vores formål med at støtte nonpaperet. Nu er det bare blevet udvidet meget, så det ikke længere kun er til projekter under den grønne omstilling, men alt i 1-års perioder. Det er vi ikke enige i. Derfor står jeg fuldt ud på mål for, at det var klogt af Danmark at forsøge at støtte nonpaperet for at sikre, at den grønne omstilling kunne fortsætte. Da det ændrede sig i kompromisforslagene, trak vi støtten. Jeg mener ikke, at jeg kan komme det meget nærmere end det.

Theresa Scavenius spørger, hvad vi mener med en hurtig reaktion. Formålet er at stramme op, så det går hurtigere, når vi får ny viden om stoffer i vandmiljø og gør nye fund, og forskere hejser advarselsflaget. Man har lavet et fitnessstjek af direktiverne og kan se, at man reagerer for langsomt. Hvis vi ikke reagerer hurtigt nok, risikerer vi, at stofferne får lov til at blive udledt i al for stor grad og til skade for vores miljø. Vi taler ikke om en uvidenskabelig reaktion, men om at systemerne kan arbejde hurtigere. Det er en del af Kommissionens forslag, og vi synes, at det er klogt. F.eks. måtte Danmark gå foran i forbindelse med ftalater, fordi EU var for langsom til at reagere. Nu er PFAS mere aktuelt. Her er EU også for langsom, så Danmark presser på og går foran. Når man finder alvorlige stoffer i mængder, som kan true natur, fødekæder og folkesundhed, skal der reageres hurtigt. Derfor er det klogt, at der bliver strammet op.

Pesticidnedbrydningsprodukter er produktet af, når pesticider bliver nedbrudt.

Det har været en dansk prioritet at få hånd om kombinationseffekter, også kaldet cocktaileffekter. Det er effekterne af, at kemikalier blandes sammen. Effektbaseret overvågning er ikke det endegyldige skridt i den sag, men det er et skridt i den rigtige retning. På den måde måler man ikke kun giftigheden af et enkelt stof. I overvågningen tages der bedre højde for stoffer, der er følsomme over for klimatiske eller sæsonbetingede variationer som f.eks. sprøjtemidler, hvor prøver bliver udtaget jævnt hen over året og derfor ikke kun vil afspejle kortvarige skadelige koncentrationer.

Alex Ahrendtsen (DF): Overordnet set fremlægger ministeren gode hensigter, nemlig at vi skal beskytte grundvandet og vandmiljøet. Grunden til, at Dansk Folkeparti alligevel ikke kan støtte forhandlingsoplægget, er, at man ifølge samlenotatet ikke kender de fremtidige omkostninger for virksomhederne. Bekymrer det ikke ministeren, at vi ikke kan fortælle virksomhederne, hvad de egentlig kommer til at betale? Stort set hver gang jeg sidder i dette udvalg, er der nye omkostninger for virksomhederne. Denne gang er det dog en tand værre, da man ikke kan fastlægge, hvor meget de skal betale for direktiverne.

Søren Egge Rasmussen (EL): Danmarks overholdelse af vandrammedirektivet har haft stor bevågenhed i Folketinget, i pressen og blandt danskere. Hvorfor fandt regeringen det ikke væsentligt at oplyse Folketinget om, at man sendte et nonpaper om at få en svækkelse af vandrammedirektivet med i den igangværende revision? Regeringen har heller ikke oplyst høringsparterne om nonpaperet. Er ministeren villig til at lade høringsprocessen gå om?

Erkender ministeren, at regeringen har støttet et nonpaper, som er et forsøg på at omgå EU-Domstolens gældende tolkning af vandrammedirektivet, så regeringen er med til at svække de grundlæggende bestemmelser i selvsamme direktiv? Miljøministeriet har på ministerens vagt udgivet en vejledning, som ifølge flere eksperter er ulovlig i henhold til vandrammedirektivet. Forsøger ministeren at omgå problemet ved at udvande vandrammedirektivet, så vejledningen bliver lovlig med tilbagevirkende kraft?

Det er grænseoverskridende at opleve dette møde på tæt hold. Regeringen arbejder på at udvande vandrammedirektivet, selv om regeringen i sit eget grundlag siger, at den vil overholde det. Ser man på kvælstofforureninger fra landbruget og på, hvad der er sket de sidste 10 år, har vi et kæmpe problem. Nogle dage får man mere tillid til demokratiet, andre dage går det den anden vej.

Søren Søndergaard (EL): Jeg er rimelig forbavset. Hvor stor forbavselsen er, hænger dog sammen med svarene på nogle meget konkrete spørgsmål. Nonpaperet er dateret den 22. februar 2024. Præcis hvilken dato gav Danmark formelt sin tilslutning til papiret? Og præcis hvilken dato trak Danmark sin støtte til en del af det tilbage? Skete det i form af en skrivelse, som Europaudvalget har modtaget? Jeg vil gerne bede ministeren udspecificere afsnit for afsnit, præcis hvilke dele af det papir som ikke længere er dansk politik. Vil ministeren pege på de punkter i forhandlingsoplægget, der afspejler de dele af nonpaperet, som Danmark godt kan støtte?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Alex Ahrendtsen: Det er korrekt, at vi ikke kender de fremtidige omkostninger for vores virksomheder. Det gør vi os altid umage med at beskrive over for udvalget. Når det handler om vandrammedirektivet og især her, hvor der kan komme nye stoffer, og der er stramninger, ville det være en helt umulig opgave at regne ud. Når man har virksomhed i Europa, må man være klar over, at der løbende strammes op, bekæmpes udledninger af miljøfremmede stoffer og forebygges fremtidig forurening. Det medfører rigtignok en kæmpe omkostning, også for vores virksomheder, men omkostningen ved ikke at gøre det – for natur, mennesker og samfundets økonomi – er større. Se bare på vores tidligere generationsforureninger. Derfor er vi nødt til at gøre det på denne måde.

Jeg forstår godt Alex Ahrendtsens spørgsmål. Vi forsøger også altid at udregne omkostningerne, men ud over de nuværende stramninger kan der komme nye på grund af stoffer, som er på vej frem i naturen. Hvis en virksomhed udleder dem, må de stoppe med det, hvis stoffet kommer

på listen. Det kan man ikke spå om. Det ændrer dog ikke på, at vi synes, det er vigtigt, og at vi støtter forslaget.

Til Søren Egge Rasmussen: I nonpaperet, som findes i et af svarene til Folketinget, fremgår det meget tydeligt, at målet ikke er at sænke ambitionen i vandrammedirektivet. Det er landene, der støtter nonpaperet enige om – lande, som altid kæmper på den grønne side i EU: Nederlandene, Danmark, Finland, Tyskland og Luxembourg. Det er derfor ikke en korrekt gengivelse, at vi fra dansk side har arbejdet for, at der skal udledes flere farlige stoffer i vandmiljøet. Vi har tværtimod støttet fuldt op om den ambitiøse linje i Kommissionen forslag.

I nonpaperet står der, at der skal være plads til den grønne omstilling, hvilket partierne er enige i. Hensigten har været at skabe grundlag for aktiviteter og projekter, der fremmer og understøtter den grønne omstilling og samlet set tilgodeser vores natur og miljø. Det vil selvfølgelig bero på en vurdering af, om et konkret projekt kan leve op til de skrappe krav, hvilket projekter under den grønne omstilling nok vil kunne. Der er derfor ikke tale om en svækkelse eller en udvanding af vandrammedirektivet. Se bare på, hvordan landene stiller sig over for forslaget. Danmark arbejder for at bakke op om de små opstramninger, og at den grønne omstilling samtidig skal kunne lade sig gøre.

Til Søren Søndergaard: Danmark har ikke trukket støtten til nonpaperet, for nonpaperet udtrykker kun, hvad jeg lige har sagt. I samlenotatet kan man se, at vi støtter fleksibilitet i forbindelse med den grønne omstilling. Når der kommer konkrete ændringsforslag til sådanne nonpapers, tager formandslandet det op, hører de andre lande, hvor de er på vej hen, og undersøger, om der er noget, der kan samle. Her meddeler vi så til forsamlingen, at vi ikke kan støtte de dele, der nu afviger fra nonpaperet. Måske har formandslandet brug for at levere det for at komme andre lande i møde, men vi kan ikke støtte det. Det skal behandles i miljøarbejdsgruppen i Bruxelles i dag. Bestemmelsen er ændret i det nuværende kompromisforslag, og det kan vi ikke længere støtte. Det vil vi meddele, såfremt der er opbakning fra Folketinget. Vi vil ikke støtte de generelle ændringer, for det vil betyde, at formålet – den grønne omstilling – ikke længere vil være at finde i forslaget om den 1-årige undtagelse i formandslandets kompromis.

I samlenotatet beskrives regeringens holdning:

»Regeringen støtter op om de opdaterede miljøkvalitetskrav og behovet for at kunne vise resultater i arbejdet med at nedbringe udledning af forurenende stoffer. Samtidig støtter regeringen, at der introduceres fleksibilitet, der kan imødegå hindringer, så der samlet set kan tilgodeses nye bæredygtige aktiviteter – herunder i situationer, hvor der ikke tilføres nye stofkoncentrationer til vandmiljøet som helhed og ved kortvarige, forbigående forringelser.«

Der står meget klart, at regeringen støtter forslaget, hvis det kan tilgodeses nye, bæredygtige aktiviteter, og det er en meget vigtig præmis. Det er ikke en svækkelse af vandrammedirektivet, for det er en mulighed for nye, bæredygtige aktiviteter, der samlet set ikke tilfører »nye stofkoncentrationer til vandmiljøet som helhed.«

Det er det, vi har arbejdet for, men nu er det blevet til noget andet, og så stemmer det ikke længere overens med Danmarks politik. Danmark har ikke arbejdet for at tilføre flere stofkoncentrationer eller generelle undtagelser osv. Vi arbejder for præcis det, vi har skrevet i samlenotatet.

Niels Flemming Hansen (KF): Af vandrammedirektivet udgår proceduren for, hvordan Kommissionen skal udarbejde forslag til forbedringer af miljøkvalitetskrav for overfladevand og grundvand. Hvad kommer i stedet for det, og hvad kan det helt konkret komme til at betyde? For os er det rigtig vigtigt, at der ikke sker forringelser overhovedet.

Marianne Bigum (SF): Jeg sagde, at regeringens mandat så fint ud på overfladen. Som det er nu, kan vi ikke bakke op om det, så jeg har lavet nogle ændringer, som vi ønsker, at ministeren tager med.

Ministeren siger, at han vil sørge for, at Folketinget bliver orienteret så hurtigt som muligt i den slags processer, men hvis ministeren og ministeriet var i stand til at formulere politiske prioriteringer i et nonpaper i februar, burde det også være muligt at orientere Folketinget om dem og ikke vente til slut maj.

Ministeren siger selvfølgelig også, at støtte til nonpapers altid er med parlamentarisk forbehold, men hvornår har man gjort opmærksom på det?

Hvornår blev ministeren bekendt med, at der fandtes et nonpaper, der arbejdede på at svække vandrammedirektivet?

Mange i udvalget har understreget vigtigheden af hurtigheden ved den grønne omstilling, så vi er ikke uenige der. Jeg oplever dog lidt for ofte, at den grønne omstilling bliver brugt som undskyldning for at underminere regler. Ministeren sagde, at jeg havde læst forkert i svarene på mine spørgsmål om, at nonpaperet havde ændret karakter. I svaret på spørgsmål 871 står der: »Som led i forhandlingerne i Rådet har forslaget i non-paper ændret karakter, så der for indværende nu foreligger et forslag, der tillader midlertidig forringelse.« Så har forslaget også ændret karakter, hvilket var det, jeg henviste til.

Jeg undrer mig til stadighed over, at vi først bliver gjort opmærksomme på eksistensen af nonpaperet, da jeg stiller spørgsmål til det. Det har været der siden februar. Ministeren siger, at han står fuldt på mål for det, men vi er simpelt hen ikke blevet orienteret om det. Der bliver henvist til, at der bliver brugt ordet fleksibilitet i svarene, som jeg modtog i nat, men der gøres ikke opmærksom på, at Danmark har været del af en koalition af lande, som har lavet det nonpaper. Det undrer mig rigtig meget, for det fremgår faktisk af DN's hørings svar (Danmarks Naturfredningsforening). DN har sendt et tresiders kritisk hørings svar til forslaget inklusive en kritik af regeringens rolle i at underminere vandrammedirektivet med den koalition. Det fremgår ikke af opsummeringen af hørings svarene i samlenotatet. Her er de tre sider reduceret til fire linjer, og kritikken af nonpaperet nævnes ikke med et ord.

Ministeren siger, at den midlertidige forringelse er begrænset til 1 år. Det fremgår ikke umiddelbart af nonpaperet. Ja, vi kommer til at lave nødvendig grøn omstilling, men det skal ske sådan, at vores vandmiljø ikke bliver ødelagt undervejs. Man behøver ikke nødvendigvis hælde restprodukterne ud i havet. Man kan opbevare dem på land. Man kan rense dem endnu mere. Man kan også reducere antallet af aktiviteter. Man kan lave pyrolyse. Hvis man bare forringer de krav, som skulle sørge for, at vi regnede baglæns på den gode måde og ikke forurenede, går man glip af al den miljøteknologiske udvikling, der kan hindre, at restprodukterne fra den grønne omstilling ødelægger vores vandmiljø.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Niels Flemming Hansen: I stedet for proceduren kommer der delegerede retsakter, så vi ikke behøver den lange proces med at revidere de store direktiver, hvis man opdager nye stoffer, der skal reageres hurtigt på. Jeg ved godt, hvordan nogle partier har det med delegerede retsakter – at det er et suverænitetsspørgsmål. Det er imidlertid nødvendigt, hvis vi skal kunne reagere hurtigere og med retsvirkning på stoffer af alvorlig karakter, som udledes i naturen. Den del støtter regeringen også.

Til Marianne Bigum: Nonpaperet har ikke ændret karakter. I det, du læser op, står der, at *forslaget* fra nonpaperet er ændret. Det er ikke for at være ordkløver, men det er en væsentlig forskel. Nonpaperet var et indspil til forhandlingerne, der f.eks. spurgte, om man kunne overveje at se på forslaget uden at svække vandrammedirektivet. I nonpaperet stod der ikke noget om, at undtagelsesperioden skulle være på 1 år, men gennem formandslandets drøftelser med andre lande har forslaget fået en generel dispensationsmulighed på 1 år. Det var ikke det, vi støttede. Vi støttede undtagelsesmuligheder for projekter under den grønne omstilling, præcis som vi skrev i samlenotatet. Nonpaperet var fint, som det var, men forslaget er blevet ændret til, at der ikke er krav om, at det skal være projekter under den grønne omstilling, og det kan vi fra dansk side ikke støtte. Det er det, vi vil meddele på mødet, hvis der er opbakning til regeringens holdning.

Det lyder på udvalget, som om det er meget unormalt, at vores attachéer tager forbehold på mødet, men det er altså den måde, vi arbejder på. Det nævnes i de sager på dagsordenen, hvor vi ikke har forelagt forhandlingsoplæg endnu. Vi prøver altid at være ude så tidligt som muligt, men der skal lige været et forslag at tale om først. Allerede i starten af forhandlingerne nævnte vi, at vi havde et parlamentarisk forbehold, så proceduren er også fulgt i denne sag.

Til denne sag har vi bl.a. hørt Danske Havne, Dansk Planteværn, Dansk Industri og Danmarks Naturfredningsforening, og vi har forsøgt at samle og kondensere holdninger, kritik og ønsker fra høringssvarene og gengive det i kort form, f.eks. at de ikke mener, at der skal være fleksibilitet. Dertil har vi også sendt udvalget høringssvarene i fuld længde, så udvalgsmedlemmer med særlig interesse kan dykke længere ned i det. Det ligger også helt inden for, hvordan vi normalt arbejder.

Christian Friis Bach (RV): Vi er vant til at håndtere fortrolig information i mange udvalg – fra Forsvarsudvalget til Det Udenrigspolitiske Nævn til Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne. Når man har et nonpaper på et område, som man ved har Folketingets interesse, synes jeg godt, at man kan dele det i et fortroligt rum, uden at man kompromitterer en forhandlingsproces. Det synes jeg ville være rimeligt at kræve, og det ville fremme vores debat om emnerne.

Vi ønsker, at regeringen håndterer dette med den snævrere mulige undtagelse til og den stærkest mulige implementering af vandrammedirektivet. Hvis det er det, ministeren giver sit ord på med forhandlingsoplægget, kan vi godt støtte det.

Theresa Scavenius (UFG): Det lyder, som om ministeren er meget glad for nonpaperet og mener, at det kan være med til at fremme den grønne omstilling. Hvorfor har ministeren ikke stolt fremlagt det for udvalget tidligere, som det man arbejder for, så vi kunne have diskuteret det? Det er underligt, at det skal dukke op på falderebet næsten som et hemmeligt dokument. Det øger mistanken om, at det handler om noget andet.

Ministeren ser ikke midlertidige undtagelser og forringelser som en udvanding, men kan ministeren ikke forholde sig til kritikken og bekymringerne? Det er, som om der er to virkelighedsforståelser på spil – ministeren læser alt på én måde, mens der i en masse hørings svar og fra mange folketingsmedlemmer er kritiske bekymringer, som bare bliver affejet hundrede procent. Det er ikke for-drende for samtalen om de meget komplekse emner. Det står efterhånden klart, at »fleksibilitet« typisk betyder sløset regulering – det behøver vi ikke diskutere hver gang. Vi ved også, at »dispensation« betyder, at man vil udnytte det til ikke at leve op til reglerne. Til samrådet i Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget med klima-, energi- og forsyningsministeren og ministeren for udviklings-samarbejde og global klimapolitik i morges fandt jeg desuden ud af, at »midlertidig« kan betyde langvarig. Det vil sige, at vi virkelig skal passe på med alle de ord, som står forskellige steder. Grundlæggende er regeringens position og måde at håndtere det hele på stærkt bekymrende, og det opbygger ikke ligefrem tilliden.

Fordi cocktaileffekter og blandingszoner fylder så meget i sagen om Cheminova, bekymrer det mig også, at regeringen ikke har en meget stram linje i sagen og igen siger, at det er uvist, hvorvidt vi kan udpege det eller ej. Vi har brug for en meget strammere tilgang.

Hurtigheden ved de delegerede retsakter kan misbruges som en måde at få stoffer på og af listen. Det er også bekymrende, for vi burde være nidkære omkring det, når vi har kvalitetskrav. Jeg kan slet ikke støtte forhandlingsoplægget og er i det hele taget bekymret over, hvordan det foregår.

Det er også bekymrende, at regeringen ønsker mere fleksibilitet i forhold til sedimentet. Jeg vil opfordre regeringen til at have en strammere tilgang og rydde ud i alle de ord, hvor der kan være tvivl om betydningen, og være mere konkret om, hvad man egentlig mener. Jeg regner ikke med at få et fyldestgørende svar.

Søren Egge Rasmussen (EL): Åbenbart har nonpaperet ændret sig med tiden. Har høringspar-terne været bekendt med det? Vil man lade høringsprocessen gå om? Det er ikke nemt at afgive hørings svar, hvis man ikke har alle oplysninger.

Næstformanden (Henrik Møller): Der hersker en misforståelse her, for man bliver ved med at sige, at nonpaperet er blevet ændret. Nonpaperet er det samme, men formandslandet har lavet ændringsforslag til forslaget i nonpaperet, som Danmark ifølge ministeren har taget afstand fra.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Christian Friis Bachs beskrivelse passer præcist med rege-ringens politik og mandatet.

Til Theresa Scavenius: På området ligger Danmark blandt de desværre ikke mange lande, som vil have en hurtig implementering af opstramningerne og ikke vil udsætte det. Det ligger også i rege-ringens forhandlingsoplæg. Vi vil give Kommissionen mulighed for delegerede retsakter, som jeg kan forstå man er skeptisk over for. Med EU's regler på miljøområdet er man nødt til at acceptere delegerede retsakter, hvis man vil have det skal gå hurtigt med f.eks. opstramning af lister, pligt til at handle, pligt til at nedbringe og stoppe udledninger. Det er min holdning og min erfaring.

Jeg ved, at Theresa Scavenius ofte mener, at det er bedre at starte forfra med, at alle 27 med-lemstateres parlamenter skal blive enige og så regulere. Sagen er bare, at når det handler om mil-jøpolitik, så er det ikke noget, der kan forhandles. Det her beskriver, hvordan der skal handles – ikke forhandles – når der kommer ny ekspertviden om stoffer. Det er virkelig godt for miljøet, at de

tre direktiver i vandrammedirektivet er så skrappe, at Kommissionen faktisk kan handle og det ikke er op til forhandlinger mellem 27 medlemslande. Det er ikke kun min erfaring, det er en meget bredt anerkendt analyse af EU på miljøområdet. Derfor er EU er så meget mere effektiv på miljøområdet end så mange andre regioner i verden. Direktiverne sætter retningen og rammerne. Enhedslisten er meget optaget af direktiverne, og at vi overholder dem. Hvor er det godt, at vi har EU til at presse Danmark og andre lande til at overholde dem. Fuldstændig enig. Men der er vi så ikke enige, Theresa Scavenius.

Det midlertidige handler om den grønne omstilling, men også om naturbaserede klimaløsninger. Helt konkret kan det f.eks. være at genslynge en å eller gøre det muligt, at engområder kan blive oversvømmet, hvis klimaforandringer gør, at man har brug for at håndtere store vandmængder. I disse processer vil der via sedimenterne være en midlertidig forringelse. Der står direkte i nonpaperet: »without lasting consequences«, altså uden varige konsekvenser. Vi må dog konstatere, at det ikke længere kun handler om grøn omstilling, og så er det ikke længere det, som vi har støttet.

Til Søren Egge Rasmussen: Nonpaperet er beskrevet i regeringens holdning, som har været i høring. Her står der, at vi vil støtte fleksibilitet, når det tilgodeser nye, bæredygtige aktiviteter. Det har vi arbejdet for på forskellige måder, f.eks. til drøftelser på møderne, hvor vi har taget parlamentarisk forbehold, indtil vi har kunnet præsentere noget konkret for Folketinget, og hvor vi har støttet, indtil forslaget blev sådan, at vi ikke kunne støtte det længere. Det er den måde vi i Danmark forsøger at gøre vores indflydelse gældende. Det ville derfor være forkert at få en ny høringsperiode. Regeringens holdning har været lagt frem i høringsperioden til parterne, og det følger klart af regeringens holdning, at vi ikke kan støtte forslaget, som det er blevet nu.

Hvis regeringen i stedet havde valgt stadig at støtte det, ville jeg godt kunne have forstået kritikken, for så stred det mod regeringens holdning i samlenotatet. Her står det, at det skulle være for bæredygtige initiativer, men da det ikke er del af det længere, kan regeringen ikke støtte det.

Det er en grundlæggende diskussion i EU: Skal vi stramme kravene? Skal vi gøre det hurtigt? Her arbejder Danmark for, at vi skal stramme kravene til vandrammedirektivet, og at vi skal gøre det hurtigt. Der skal ikke være en forringelse, der skal tværtimod være en opstramning. Det er derfor ikke korrekt, at Danmark skulle arbejde for at udvande eller svække EU's beskyttelse af vores vandmiljø. Tværtimod arbejder Danmark helt i spidsen for den lille gruppe af lande, som vil stramme reglerne og gøre det hurtigere – for at give EU muligheden for at agere hurtigere, når der fremkommer viden om miljøfarlige stoffer.

Søren Søndergaard (EL): Hvilken dato blev ministeren informeret om nonpaperet?

Ministeren siger, at nonpaperet blev skrevet i en bestemt kontekst. Nu er konteksten ændret, og man står derfor stadig ved nonpaperet, mens man er imod konteksten. Vil ministeren pege på, hvor den oprindelige kontekst er forklaret i nonpaperet? Hvis nonpaperet går ud på, at der skal være fleksibilitet i forbindelse med grøn omstilling, men der er en risiko for, at det bliver brugt til noget helt andet, er det selvfølgelig vigtigt, at vi i forhandlingsoplægget får skrevet, at regeringen lægger stor – måske endda afgørende – vægt på at undgå, at det går i den retning. Når det har så stor betydning, at man ikke længere er med i et nonpaper, må det fremgå af forhandlingsoplægget. Ministeren siger, at det fremgår i beskrivelsen af regeringens generelle holdning, men i Europaudvalget

tager vi ikke stilling til regeringens generelle holdning. Så kunne vi få nok at gøre. Her tager vi stilling til forhandlingsoplægget. Vi må bare konstatere, at intet af det, ministeren siger, fremgår af forhandlingsoplægget. Det er dybt utilfredsstillende og skaber selvfølgelig en mistanke om, at tingene ikke helt hænger sammen, som de er udlagt.

Har forhandlingsoplægget været drøftet i regeringens Koordinationsudvalg?

Jeg kan fuldstændig bekræfte over for ministeren, at vi i Enhedslisten mener, at vi skal overholde aftaler, vi selv har været med til at indgå. Det er et rigtig godt princip.

Marianne Bigum (SF): Samme spørgsmål: Hvornår blev ministeren bekendt med, at der eksisterede et nonpaper?

Ministeren bliver ved med at sige, at alt dette er helt normal procedure i udvalget, men det betyder ikke at det er den måde, Folketinget ønsker, at det skal gøres på. Folketinget har gentagne gange bedt om at få oversendt nonpapers, når de findes.

Er høringsparterne tilfredse med høringsprocessen?

Jeg forstår godt, at nonpaperet ikke har ændret sig, for så havde vi vel fået tilsendt en ny version af det, men ministeren sagde også, at direktivet ikke svækkes af nonpaperet. Det kan godt være, at et stykke papir ikke som sådan svækker et direktiv, men det afgørende er, hvordan nonpaperet bruges i forhandlingssituationen. Derfor bliver jeg ved med at spørge ind til, da forslaget i nonpaperet skiftede karakter. Ministeren siger, at man så tog afstand fra det, men hvornår og hvordan gjorde man det?

Der foregår rigtig mange forhandlinger. Nonpaperet har ligget siden februar 2024 og har været med i en del af en forhandling, og vi har først fået det udleveret nu. Nu indgår det i en ny kontekst. Jeg kan bare konstatere, at nonpaperet siger, at vi vil arbejde for at lempe vandrammedirektivet for de grønne projekter, så vi kan blive ved med at udlede stoffer, som miljøet ikke kan klare. Men det er ikke der, vi er landet nu. Nu kan også Cheminova undtages. Det er ikke længere kun havne, som skal transportere vindmølleelementer, der kan undtages – nu kan almindelige havne få lov til at deponere forurenede materialer. Det kan være min bekymring, at nonpaperet er blevet brugt som en rambuk til, at andre kan få lov til at svække vandrammedirektivet og ikke kun de grønne projekter, som jeg i øvrigt tror godt kunne have været rummet inden for det eksisterende vandrammedirektiv. Nu er der fri leg for alle. Vi bliver ved med at spørge ind til, hvor det er nået hen, fordi Danmark er del af en koalition af lande, der vil svække vandrammedirektivet med et nonpaper. Det kan godt være, at det kun gælder inden for visse sektorer, men man vil omgøre en dom og tillade midlertidig forringelse, og det er en svækkelse. Jeg forstår ikke, hvorfor ministeren ryster på hovedet. Hvad er der sket i processen? Har Danmark haft andre forslag på bordet? Hvornår og hvordan har man sagt fra?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Nederlandene har skrevet et nonpaper, som jeg traf beslutning om på vegne af regeringen efter en faglig indstilling og en normal proces med en intern regeringshøring. Jeg besluttede, at det ville være klogt at støtte, så vi kunne bruge det som en løftestang til at drøfte, hvordan vi kan være sikre på at få projekter under den grønne omstilling. Den danske attaché fremlægger det på møderne. Vi har ikke skrevet nonpaperet. Vi har sagt, at vi godt kan støtte det, og så har vi udfoldet os mundtligt med det henblik.

Jeg ved ikke, om jeg går for langt nu, men det har ikke været i Koordinationsudvalget. Det er helt grundlæggende støtte til Kommissionen og til den mest ambitiøse tolkning af Kommissionens forslag.

Både Søren Søndergaard og Marianne Bigum spørger, hvornår vi har meddelt EU, at vi ikke støtter det nye ændringsforslag. Det er ikke meddelt endnu, for det skal beslattes i dag. Ændringsforslaget er lagt på bordet til i dag. At vi i dag vil meddele EU, at vi ikke kan støtte ændringsforslaget, bør ikke komme som en overraskelse. Det følger præcis af den holdning, som vi har forfægtet fra dansk side med et parlamentarisk forbehold indtil nu. De grønne lande i Europa – Holland, Luxembourg, Danmark, Tyskland og Finland – skriver jo klart »support the overall ambition of the WFD«, og »do not aim to lower that ambition«. Det er der mange lande, der ikke kan skrive under på. Desværre nok de fleste.

Derfor er det ikke en rambuk til generelle lempelser, og det har intet at gøre med Cheminova. Det er en mulighed for grønne, bæredygtige løsninger.

Det er korrekt, når Søren Søndergaard siger, at det ikke står i forhandlingsoplægget. Men der står i samlenotatet under regeringens holdning, at vi grundlæggende støtter og ikke vil forringe ambitionen. Det står også direkte i nonpaperet.

Theresa Scavenius (UFG): Problemet er, at det hele bliver fremlagt meget misvisende. Når jeg f.eks. spørger ind til sediment, handler ministerens svar om åer og enge, og det hele lyder så fint. Men det handler om havne og sejlrender og noget helt andet. Bekymringen går ikke på en å, der skal genslynges. Det handler om, hvilke muligheder man åbner for generelt. Jeg deler både Enhedslistens og SF's bekymring.

Ministeren siger, at det skal gå hurtigt, og at det derfor er godt med de delegerede retsakter, men pointen er netop, at det ikke skal gå hurtigt. Vi skal træffe de rigtige beslutninger til at starte med. Det bliver et problem, hvis man begynder med for fleksible systemer, så der kan ske alt muligt i processen. Derfor mener jeg, at man skal lytte til den meget konkrete kritik. Der er kvalitetskrav til de forskellige stoffer. Hvor mange af stofferne er ikke med? Man siger også, at grænseværdierne for glyfosat er alt for høje, og at der er mange cocktaileffekter. Regeringen kunne allerede nu arbejde for masser af konkrete ting. Vi vil have de meget stramme regler her og nu. Vi arbejder ikke for fleksibilitet, undtagelser osv. Det ville være den mest hensigtsmæssige måde at gøre det på.

Desuden handler det ikke om hurtighed, for af forslagene ser det ud til, at kvalitetskravene faktisk udskydes. Det vil sige, at der godt kan komme flere stoffer på listen, men problemet er, at kravene til dem udskydes længere og endda helt frem til 2051.

Nogle gange får man en fornemmelse af, at forslagene bliver præsenteret som gode for miljøet og klimaet, og at vi gør alt hurtigst muligt og bedst muligt, men når man går ned i detaljen, viser det sig at være det fuldstændig modsatte. Jeg mener grundlæggende, at ministeren præsenterer det skævt, og processen virker vildledende for os i Folketinget. Indholdsmæssigt og procesmæssigt foregår det på en dybt beklagelig måde.

Alexander Ryle (LA): Der bliver stillet meget relevante spørgsmål. Ministeren siger, at Danmark ikke støtter forslaget i nonpaperet, og at Danmark på intet tidspunkt har støttet en generel fleksibilitet med virksomhedernes udledninger, men alene har haft et begrænset fokus på at fremme den

grønne omstilling. Jeg føler, at vi har brug for en form for sikkerhed for, at det, ministeren fortæller os i udvalget, også er det, ministeren fortæller til sine kollegaer i Bruxelles. Søren Søndergaard har ret i, at det ikke står i forhandlingsoplægget. Kan vi ikke få det skrevet ind? Det står i et svar på et udvalgsspørgsmål fra SF og i samlenotatet under regeringens generelle holdning, men ikke i forhandlingsoplægget.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Theresa Scavenius: Jeg nævnte netop havne. Jeg prøvede bare at komme med flere eksempler, men i min oprindelige fremlæggelse nævnte jeg netop Nakskov havn og situationen med, at Vestas laver enorme havvindmøller, som de ikke kan skibe ud. De kæmper for at få lov til at etablere en sejlrende derude. Fleksibiliteten må ikke betyde en forringelse af vandmiljøet som helhed. Jeg nævnte også genslyngning af åer og miljømæssige klimatilpasningsprojekter som et andet relevant eksempel.

Jeg sagde til Theresa Scavenius, at hun måske godt kunne støtte, hvis man arbejdede imod udskydelsen, men de to første indstillingspinde i regeringens forhandlingsoplæg lyder, at der »lægges stor vægt på, at der hurtigst muligt sker en opdatering af listerne over forurenede stoffer, der påvirker overfladevand og grundvand«, og at der »lægges stor vægt på, at der fastsættes kvalitetskrav for de nye stoffer på listerne, og at der sker en opdatering af de eksisterende kvalitetskrav baseret på nyeste videnskabelige udvikling«. Desværre er det ikke alle lande, der kan skrive under på det. Vi kan se, at nogle lande arbejder for det modsatte, nemlig at det går meget langsommere med at opdatere listerne, og at der ikke fastsættes kvalitetskrav i særlig stor grad. De vil ikke have en hurtig opdatering på baggrund af nyeste videnskabelige udvikling. Men det vil den danske regering.

Til Alexander Ryle: Jeg har ikke prøvet det før, men hvis udvalget ønsker, at der bliver indført en ny indstillingspind, der afspejler regeringens holdning til fleksibilitet og til det med de bæredygtige løsninger, vil jeg meget gerne komme det i møde. Det er nyt for mig, men nu gør vi det.

Næstformanden (Henrik Møller): Det er her på udvalgsrådet, vi træffer beslutning om forhandlingsoplægget. Det gør vi først, når debatten er færdig, og under den debat kan der opstå ting, som kan være med til at afklare og måske ligefrem gøre, at nogle vælger at bakke op om mandatet. Der er derfor ingen proceduremæssige problemer med det. Tværtimod. Det er et forsøg på at imødekomme nogle af partiernes bekymringer og på ikke at være så lukket.

Marianne Bigum (SF): Det er da kun glædeligt. Jeg nævnte også på det lukkede samråd, at vi havde ændringer til mandatet, så det er ikke, fordi ministeren først nu bliver gjort bekendt med ønsket om at få strammet mandatet op.

Det ville være rigtig fremragende, hvis der bliver lagt afgørende vægt på, at midlertidig forringelse ikke tillades. Det vil også være i overensstemmelse med, hvad ministeren har lovet udvalget på mødet.

Derudover synes jeg, at »hurtigst muligt« fra det første punkt i forhandlingsoplægget bør ændres til »senest i 2033«. Det skal være tydeligt, hvad vi arbejder for. Ministeren siger, at forslaget nu tillader generel forringelse af vandmiljøet, altså en generel lempelse af vandmiljødirektivet og ikke kun for visse grønne projekter. Det er enormt problematisk. Derfor er det meget vigtigt, at ministeren gør alt, hvad han kan, for at lægge afgørende vægt på dette i forhandlingerne. Det er på dagsordenen i dag, men det har været i støbeskeen i noget tid. Jeg har brug for, at ministeren siger, at vi

ikke kan acceptere generelle forringelser. Virksomheder som Cheminova, som ikke ligefrem kan betragtes som grønne, skal ikke have lov til at udskyde det. Der skal ikke laves mere elastik i metermål, hvor vi udskyder det med 18 år til 2051.

Der lægges stor vægt på, at der ikke sker en fastlæggelse af en samlet sum for alle pesticider i overfladevand. Sekundært, at en samlet sum kun skal gælde for grupper af nært beslægtede pesticider. At regulere i forhold til nært beslægtede pesticider er rigtig godt. Derfor burde det være det primære. Hvis man kun lægger vægt på at fjerne den samlede sum, kan vi risikere at havne i en situation, hvor pesticider ikke bliver reguleret.

Der lægges desuden stor vægt på, at der sker begrænsning af administrative byrder ved overvågningen og rapporteringen, herunder rapportering af tilstandsovervågning af vandområder, så der sikres meningsfulde dataperioder. Der er ikke blevet fremlagt noget her, hvor vi ikke støtter intentionen. Det gjorde vi også med naturgenopretningsforordningen, men så lagde vi efterfølgende mange ting ind. Det er ikke nødvendigvis stramning nok at støtte intentionen i et forslag. Det skal stå i forhandlingsoplægget. Vi plejer at have begrænsning af administrative byrder med i forhandlingsoplæg, og det er fint. Jeg synes ikke, vi skal have unødige administrative byrder, men samtidig har vi et enormt administrativt efterslæb på netop vandområdet, hvor vi er bagud med data og prøvetagning, så den kemiske tilstand er ukendt mange steder. Vil ministeren kommentere på det?

Søren Søndergaard (EL): Det kan godt være, at jeg er fatsvag, men jeg mener simpelt hen ikke, at jeg fik svar på, præcis hvornår ministeren blev orienteret om nonpaperet?

Til gengæld er jeg utrolig glad for erkendelsen af, at den fleksibilitet, som kun gjaldt grøn omstilling, faktisk ikke står i nonpaperet, for så er en henvisning til nonpaperet jo helt ubrugelig. Så vil den samme misforståelse fortsætte.

Jeg er fuldstændig enig med SF i, at der må eksistere andre dispensationsmuligheder til at kunne udføre projekter under den grønne omstilling. Endelig kan vi efter halvanden time begynde at diskutere forhandlingsoplægget. Det er afgørende for os, at de midlertidige forringelser ikke tillades. Vi er også enige med SF i, at der skal byttes om på det, der vedrører den samlede sum og pesticider. Det håber vi ministeren kan imødekomme.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Marianne Bigum spørger, hvad hurtigst muligt er. Vandrammedirektivet arbejder med forskellige deadlines, herunder 2027, som vi er mange, der knokler for at kunne nå. Det er ikke, fordi jeg allerede spekulerer i det, men næste indsatsperiode går fra 2027-2033. Derefter fra 2033-2039. Når Danmark skriver hurtigst muligt, støtter vi Kommissionens forslag, som siger, at opstramningerne af listerne over forurenende stoffer skal ske i næste periode, altså fra 2027-2033. Som forhandlingssituationen ser ud nu, er der imidlertid ikke mange lande, der er med Danmark. Danmark er blandt de lande, der vil have det hurtigst muligt, strammest muligt, og vi vil kæmpe for, at opstramningen lykkes i næste periode.

Både Marianne Bigum og Søren Søndergaard taler om nært beslægtede pesticider. Jeg er fuldstændig enig i, at det er afgørende. Hvis de er nært beslægtede, kan det være skadeligt for vandområdet. Derfor arbejder vi for, at det skal gælde grupper af nært beslægtede pesticider.

Nu har jeg forsøgt at komme udvalget i møde med en helt ny indstillingspind. Jeg forsøger altid at være åben og lytte til idéer og kritik, men vi har ikke tænkt os at ændre mere i forhandlingsoplægget.

Til Søren Søndergaard: Jeg mener, at jeg har svaret på, hvornår jeg blev bekendt med nonpaperet. Jeg blev forelagt sagen, lige op til at Danmark i februar valgte at støtte det, fordi vi mente, at det kunne bruges som løftestang til at få nogle projekter under den grønne omstilling til at blive til virkelighed. En præcis dato kan jeg ikke komme med, men det er vel heller ikke så relevant.

Theresa Scavenius (UFG): Ministeren siger, at der skal være fleksibilitet med sedimentet, når det gælder grøn omstilling, men det kan jo være alting. Så siger ministeren, at undtagelser eller fleksibilitet ikke må have effekt på miljøtilstanden, men hvordan ved vi det? Laver man altid en risikovurdering og en analyse af et givent projekt, f.eks. motorvejsprojektet i Aalborg, hvor der skal graves en masse op? Ellers kan vi ikke vide, om det ikke har den effekt, som ministeren siger.

I det nye forslag udgår artikel 16 og 17, som i det gamle forslag handlede om, at Kommissionen hvert fjerde år skal revidere listen over forurenende stoffer og kvalitetskravene. I det nye forslag er det hvert sjette år. Er vi enige om, at det ikke er hurtigst muligt og bedst muligt, men faktisk er en måde at forlænge kvalitetskravene på?

Man fjerner også delen med, at tidsplanen ikke må overstige 20 år. Ministeren har lige talt om en deadline, men her ophæver man den gældende deadline. Desuden fjerner man den del, hvor der står, at Kommissionen skal lytte til henstillinger fra de videnskabelige komitéer for en lang række af miljøagenturerne. Det lader til, at man flytter administrationen af projektet fra Miljøagenturet (EEA) til Kemikalieagenturet (ECHA). Her rejser nogle en bekymring om, om de har den rigtige faglighed til det. De har ikke på samme måde fokus på miljø, men ved rigtig meget om kemikalier. Margrethe Vestager siger, at vi har masser af god miljø- og klimapolitik i EU – problemet er implementering og håndhævelse. Med diskussionen om deadlines er vi virkelig nede i detaljerne – hvor kort er fristen, hvem håndterer det? Min bekymring går på, at vi slækker på implementering og håndhævelse trods alle sprogperlerne om grøn omstilling osv.

Christian Friis Bach (RV): Jeg er meget glad for ministerens tilføjelse, og jeg håber, det bliver med afgørende vægt eller med meget stor vægt på, at undtagelsen skal begrænses til at være så snæver som muligt. Også for os er det en afgørende sag.

Ministeren forholder sig ikke til spørgsmålet om, at Folketinget kunne have været underrettet fortroligt om nonpaperet og forhandlingsprocessen. Nonpapers bliver altid lækket. Det er bare god stil at dele sådan noget med udvalget undervejs – fortroligt om nødvendigt – i så afgørende sager.

Alexander Ryle (LA): Det er godt, at ministeren lytter til i hvert fald nogle af bekymringerne og er åben for at justere på forhandlingsoplægget. Før vi kan sige, om vi støtter forhandlingsoplægget, må ministeren gerne læse det nye punkt i forhandlingsoplægget op – hvilken vægt lægger man?

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Theresa Scavenius: Danmark arbejder netop for, at alt skal ske så hurtigt som muligt, som der står i forhandlingsoplæggets første indstillingspind.

Forslaget vil give mulighed for at flytte på sediment, men kun til områder med samme forureningsgrad og stof typer. Man må således ikke flytte forurenede sediment til steder i god tilstand eller til sårbare eller overbelastede steder. Hvis der ikke sker en nettoforøgelse af forureningen og vores vandmiljø dermed ikke stilles dårligere, vil forslaget tillade, at man f.eks. flyttede på sediment for at lave en sejlrende fra vindmøllefabrikken i Nakskov havn, og det er helt afgørende vigtigt. For mig at se er der ingen forringelse eller udvanding. Jeg anerkender, at nogen kan være imod det, og det er helt i orden. Det er en politisk beslutning.

Jeg støtter hjertet i den grønne omstilling og mener, at det skal kunne lade sig gøre at have grøn omstilling og samtidig passe langt bedre på vores vandmiljø, end vi hidtil har gjort. Vi skal sikre, at der ikke sker en forøgelse af forureningen, og sikre, at man ikke stiller vores vandmiljø dårligere. Sagen om Vestas er bare et eksempel, som jeg ikke sagsbehandler nu – den er påklaget.

Som en direkte konsekvens af den måde, udbuddene fungerer på i Danmark og resten af verden, bliver havvindmøllerne større og større for hver gang. Takket være politiske og erhvervs mæssige satsninger har Danmark i årtier været verdens førende vindmølleproducerende land, men nu er møllevingerne efterhånden så store, at vi ikke længere kan producere dem. Bl.a. derfor forsøger Vestas at få et loft over, hvor store de må være. Det kræver kæmpe landarealer at producere dem og kæmpe sejlrender at sejle dem ud. Vil den grønne omstilling til vindmølleindustrien stoppe, hvis Danmark ikke længere producerer? Forhåbentlig ikke. Men Danmark vil desværre ikke være førende længere, og så kan det være, at der sker det, der skete med solcellerne. Så kan vi i stedet blive afhængige af, at Kina producerer dem, og i Kina er der mig bekendt ingen af denne slags miljøkrav til produktionen. Så vil en vigtig del af vores grønne omstilling og vores energileverancer – som det har gjort i årtier – komme fra stater, som ligger langt væk og har helt andre demokratiske og sikkerhedspolitiske interesser, end vi har i Danmark.

Man kan godt synes, at det er ligegyldigt. Det gør jeg ikke, og jeg insisterer på, at vi må tage et politisk ansvar for at sikre en vindmølleproduktion i bl.a. Nakskov, Esbjerg, Odense, Ringkjøbing uden at forringe vandmiljøet og uden en nettoforøgelse af forureningen. Vindmølleproducenterne får sværere og sværere ved at fragte møllevinger ud, fordi der ikke er plads nok.

Man kan ikke som parti gå stærkt ind for den grønne omstilling og virkelig gerne ville have vindmøller, som i øvrigt er danskproducerede, hvis man ikke også er klar til at have regler, der tillader det. Derfor er det helt rigtigt, at Danmark støtter en stramning så hurtigt som muligt uden en forringelse af vandmiljøet. Det skal kunne lade sig gøre at lave en sejlrende til vindmøllevingerne. Det kan man være politisk uenig i, men så skylder man svar på, hvem der så skal lave vores vindmøller.

Vi har i udvalget tidligere drøftet, om ECHA har de rette kompetencer. Det er den ypperste kemividen. Det er Kommissionens ansvar at sikre, at Kommissionens institutioner har den viden, de skal have. Jeg kan forstå, at Margrethe Vestager også har understreget, at man allerede har den fornødne viden, og hvis noget skal ændres, er det deres ansvar at sikre, at deres viden er opdateret.

Christian Friis Bach spørger, om man i højere grad bør dele nonpapers. Jeg anerkender ønsket om at blive inddraget så meget som muligt, og hvis der kan inddrages mere, vil jeg gerne lægge mig i selen for det på vigtige områder som dette.

Alexander Ryle spørger ind til teksten i forhandlingsoplægget. Det er ikke hver fredag, at vi formulerer nye tekster i udvalget, men udvalget har ønsket, at vi i stedet for blot at henvise mundtligt til regeringens holdning i samlenotatet også skriver det ind i forhandlingsoplægget. Det vil vi gerne imødekomme. Indstillingspinden vil afspejle punktet om regeringens holdning i samlenotatet. Selv om jeg har dygtige embedsfolk med mig, kan vi ikke skrive det ind her på mødet med kuglepen. Det skal lige tjekkes efter. Det må udvalget have forståelse for, når nu vi lytter til hinanden og prøver at komme ønsker og kritik i møde.

Marianne Bigum (SF): Vi vil gerne have ind i forhandlingsoplægget, at der lægges afgørende vægt på, at midlertidig forringelse ikke tillades. Jeg blev lidt forvirret over, at ministeren vægrer sig ved at skrive det ind nu. Jeg har respekt for, at man lytter til udvalgets ønsker, men jeg stillede det som spørgsmål i sidste uge og bragte det op på et lukket samråd med ministeren i onsdag. Svarene på mine spørgsmål kom kort før midnat i går. Det kan jeg godt leve med, men jeg forstår ikke, hvorfor man ikke vil skrive det ind nu. Det er afgørende for, at SF kan støtte mandatet.

Jeg vil i øvrigt nævne, at grøn omstilling simpelt hen ikke er nævnt i nonpaperet. Jeg undrer mig sgu en lille smule over denne proces.

Theresa Scavenius (UFG): Mit spørgsmål handlede ikke om, hvorvidt man synes vindmøller er en god idé. Det handlede om, hvorvidt vi kunne være sikre på, at de projekter, som får tilladelse, ikke får konsekvenser for vandkvaliteten. Skal vi sørge for, at der altid bliver lavet en risikoanalyse? Er det en måde, man arbejder på i Miljøministeriet? Ellers er det bare fint og flot at sige, at vi gør noget, uden at det har konsekvenser, men hvis vi ikke ved det, er det fuldstændig lige meget.

Ministerens går ind for den hurtigst mulige implementering. Vil ministeren arbejde for, at artikel 16 ikke bliver taget ud? Den har strammere krav til, hvornår listerne skal opdateres – 4 år i stedet for 6. Hvis den 20-årige tidsplan forsvinder, får vi ikke den hurtigst mulige implementering.

Søren Egge Rasmussen (EL): Det er ikke et spørgsmål om at være for eller imod store vindmøller. Jeg er sikker på, at flere havne gerne vil producere og udskibe store vindmøller, f.eks. i Grenaa.

Man kan også håndtere opgravet dynd fra sejlrender på land. Man behøver ikke holde fast i gamle måder at håndtere forurenede jord på.

Jeg kan forstå, at man kun har kuglepenne på den anden side af bordet. Ministeren er meget velkommen til at låne min computer, så der kan skrives en forpligtigende tekst ind som tillæg til forhandlingsoplægget.

Alexander Ryle (LA): Jeg kommer ikke til at give en blankocheck til ministeren, så man bare kan formulere en ny pind efter mødet. Jeg stoler på, at formuleringen kommer til at reflektere svaret på spørgsmål 871, men vi har brug for at vide, hvilken vægt man lægger på det. Vil man arbejde for det, lægge vægt på det, lægge stor vægt på det eller lægge afgørende vægt på det? Det er ret centralt for, at jeg kan tage stilling til, om vi støtter regeringens forhandlingsoplægget eller ej.

Næstformanden (Henrik Møller): Forhandlingsoplægget er som udgangspunkt den mundtlige fremlæggelse – det talte ord gælder. Der er ikke noget krav om, at forhandlingsoplæg skal foreligge skriftligt. En vægtning vil dog være relevant.

Søren Søndergaard (EL): Vi er utrolig glade for, at vi har hjulpet ministeren med at formulere regeringens egen politik i forhandlingsoplægget. Det er vi altid klar til. Regeringens politik er til gengæld et andet spørgsmål. Vi er mere på linje med Marianne Bigum end med ministeren, medmindre ministeren kan bekræfte, at det, Marianne Bigum sagde, ligger inden for regeringens opfattelse.

Marianne Bigum (SF): Hvornår hørte ministeren første gang om nonpaperet? Var det i forgårs, da jeg nævnte det på mødet?

Ministeren kan bare sige: Jeg vil i forhandlingerne lægge afgørende vægt på, at midlertidig forringelse ikke tillades. Så er jeg sikker på, at nogen tager referat, og det talte ord gælder.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Jeg kom til at sige det med kuglepennene. Man skal altid passe på med at være konkret i sådanne tilfælde. Det handler sådan set ikke om redskabet, men om, at embedsfolkene, som har stor respekt for Folketinget, arbejder grundigt og ordentligt. Som næstformanden siger, er det selvfølgelig det talte ord, der gælder, så jeg vil svare mundtligt: Det bliver ikke afgørende vægt. At Danmark melder sig ud af forhandlingerne, mener jeg vil være helt forfejlet. Den helt store diskussion er, om det skal ske hurtigt og konsekvent eller udskydes til en senere vandområdeplan? Hvis Danmark lægger afgørende vægt på en så lille undtagelse i nogle meget omfattende tekniske opstramninger, melder man sig ud, for hvis man ikke kan imødekomme det, vil man ikke blive spurgt om noget andet. Det ville være en kæmpe strategisk brøler, og miljøet ville tabe, hvis man gjorde det. Derfor vil vi lægge vægt på den pind, som er regeringens holdning til fleksibilitet, der tilgodeser nye, bæredygtige aktiviteter. Og vi lægger stor vægt på, at der hurtigst muligt sker en opdatering af listerne over forurenende stoffer, som påvirker overfladevand og grundvand, og stor vægt på, at der fastsættes kvalitetskrav osv. Dermed placerer Danmark sig også i denne sag i den – desværre for lille – gruppe af de mest grønne lande i Europa.

Theresa Scavenius spørger, om der skal laves en konsekvensanalyse af de forskellige projekter. Selvfølgelig skal der det.

Mig bekendt er artikel 16 igen med i det forslag, der ligger til forhandling i dag.

Til Marianne Bigum: Jeg har svaret på spørgsmålet om min inddragelse, da Danmark valgte at støtte nonpaperet. Nederlandene henvendte sig til Danmark i februar 2024, og på grundlag af enighed i indstillingen fra embedsfolk, besluttede jeg at støtte, da der her var mulighed for en løftestang for vores prioriteter om ikke at svække. Vi har fremført, at det handler om bæredygtige løsninger.

Til Søren Egge Rasmussen: Det er ikke mig, der planlægger, hvor Vestas eller andre firmaer skal bygge. De er hjertelig velkomne til at gøre det alle steder. Fra mine møder med den danske vindenergibranche ved jeg, at det er en meget alvorlig sag at finde ud af, hvor vi kan have produktionspladser i Danmark – hvor baglandsinfrastrukturen og medarbejderne er, og hvor der er mulighed for at udskibe de enorme møllevinger til ikke kun det europæiske marked, men endnu længere væk. Det er en reel udfordring. Man skal gøre alt, hvad man kan, for at mindske påvirkningen mest muligt. Der må samlet set ikke ske en forringelse af vores vandmiljø. Man må ikke flytte sediment til sårbare eller overbelastede områder – udelukkende til steder med samme forureningsgrad og samme stoftyper. Der må ikke være en nettoforøgelse af forurening.

Theresa Scavenius (UFG): Det er meget overraskende. Vi har snakket i 2 timer, og nu lader artikel 16 til at være inde igen. Er det regeringens holdning, at den skal blive ved med at være der? Står regeringen fast på, at det er den måde, vi skal forstå hurtigst muligt?

Alexander Ryle (LA): Jeg hører det, som om regeringen lægger vægt på, at det ikke er en generel fleksibilitet for virksomheders udledninger, men et begrænset fokus på at fremme den grønne omstilling. Vil ministeren bekræfte det?

Næstformanden (Henrik Møller): Det blev der sagt, men ministeren kan selv bekræfte det.

Marianne Bigum (SF): Jeg hørte, at forslaget om ændring blev afvist, men at ministeren lægger stor vægt på, at der hurtigst muligt sker en opdatering – altså at ministeren bare gentog det forhandlingsoplæg, vi allerede har hørt, og ikke et nyt punkt.

Miljøministeren (Magnus Heunicke): Til Theresa Scavenius: Ja, Danmark støtter, at artikel 16 er med.

Til Alexander Ryle: Ja, det vil være, at vi fra dansk side lægger vægt på det.

Til Marianne Bigum: Vi vil skrive en ny indstillingspind, som afspejler det, der står i samlenotatet om regeringens holdning.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Danmarksdemokraterne, SF, Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Punkt 2. Opfølgning på rådsmøde (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 24. maj 2024

Rådsmøde 22-24/5-24 – konkurrenceevne – Bilag 1 (sammenotat)
EUV alm. del (20231) – Bilag 545 (kommenteret dagsorden)

Næstformanden (Henrik Møller): Vi er selvfølgelig glade for, at ministeren vil orientere udvalget, selv om konklusionerne er vedtaget. Udvalget havde en tidsmæssig udfordring med forpligtelser i salen, da sagerne skulle have været forelagt den 17. maj 2024, men vi har fundet sagerne væsentlige og ønsker derfor en drøftelse med ministeren.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Alle sager forelægges til orientering.

a) Rådskonklusioner om EU's Industripolitik

– *Rådskonklusioner*

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Punktet var en af de mere centrale drøftelser på rådsmødet. De 27 lande skulle blive enige om retningen for EU's industripolitik. Det blev de, og konklusionerne blev vedtaget.

De spænder dog også meget bredt. Regeringen havde gerne set en mere strategisk og fokuseret retning for industripolitikken med et større fokus på, at den grønne omstilling og EU's konkurrenceevne er hinandens forudsætninger. Vi har helt sikkert fået trukket konklusionerne i den rigtige retning, men det kunne godt have været endnu tydeligere.

EU har ikke råd til at slække på de grønne ambitioner i lyset af den globale konkurrence. Det grønne, nye teknologier og mere markedsbaseret finansiering er nogle af de pointer, som regeringen har fået løftet i forhandlingerne. Det bør stå i hjertet af EU's industripolitik, når vi kigger fremad.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

b) Rådskonklusioner om fremtidens indre marked

– *Rådskonklusioner*

EU-note (20231) – E 25 (EU-note af 30/5-24)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Der blev vedtaget konklusioner, som bl.a. anmoder om en ny horisontal indre markedsstrategi.

Regeringen har kæmpet for, at den grønne omstilling stod centralt. Samtidig har vi ønsket, at standardisering, digitalisering og automatisering fremhæves som en måde at gøre det lettere for virksomhederne at leve op til de grønne krav på.

Konklusionerne er ikke skrevet, som vi ville have gjort det. Men på rådsmødet var der generel enighed om at reducere byrderne for europæiske virksomheder og at gøre bedre regulering til en realitet. Helt på linje med en af regeringens topprioriteter.

Konklusionerne er et skridt i den rigtige retning, så i kompromisets ånd støttede vi dem.

Theresa Scavenius (UFG): Sagen er, hvordan man i Danmark forstår konkurrenceevne. For nogle uger siden var det oppe omkring Draghirapporten, at man skulle se det som grøn omstilling og ikke kun som lettelser for erhvervslivet. Lettarapporten fremhæver også, at forskning, innovation og videreuddannelse er ekstremt vigtigt. Men jeg synes desværre ikke, at det bliver afspejlet i regeringens holdning, som stadig væk er meget fokuseret på at nedbryde og forebygge barrierer og reducere byrder for virksomhederne. Man indoptager slet ikke den nye forståelse af, hvad global konkurrenceevne fra et europæisk perspektiv er. Det er ikke kun at reducere byrder for erhvervslivet, men meget bredere. Jeg synes, at regeringen skulle lytte meget mere til de rapporter.

Det er også interessant, at konkurrenceevnen er faldende, og ifølge Lettarapporten falder vi bagud i forhold til USA. Der står også – hvilket også er med i samlenotatet – at konkurrencen om offentlige kontrakter osv. falder. Der er altså nogle grundlæggende udfordringer, som jeg synes, at vi skulle kigge meget mere ind i. Det er en opfordring til, at regeringen breder konkurrencebegrebet ud og forstår, at begrebet ikke kun er at lette byrder for de eksisterende virksomheder, som faktisk er ved at miste konkurrenceevne. Hvis vi bliver ved med at støtte dem, vil vi på europæisk plan tabe endnu større konkurrencefordele på et globalt marked i stedet for at kigge imod fremtiden. Det kræver meget mere fokus på forskning, innovation, viden og nye teknologier, herunder den grønne omstilling.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Det er selvfølgelig ikke nogen god start at sige til et medlem af Folketingets Europaudvalg, at vedkommende har misforstået hele regeringens position, men det tror jeg faktisk, at jeg vil starte med. Er der noget, denne regering har fokus på, er det den nye globalisering. Det er desværre ikke den globalisering, vi har tjent styrtende på de senere år, men en ny geopolitisk regionalisering. Vi har fokus på vigtigheden af, at vi ser med langt mere fokuserede øjne på vores styrkepositioner, ikke mindst på det grønne område.

Vi skal redefinere, hvad aktiv erhvervspolitik er: investeringer, forskning, udvikling og grøn omstilling. Hastighed i tilladelser og godkendelsesprocedurer præger også konkurrenceforholdene, da vi kan få mere ud af den fælles indsats, vi har med bl.a. vores erhvervsliv, med hurtigere tilladelser. På den måde kan vi fortsætte den vækst, vi har set udvikle sig fantastisk de senere år på vores

styrkepositioner. Det gælder ikke mindst inden for grøn energi, bæredygtig omstilling, energieffektivisering af lifescience, biosolutions osv.

Theresa Scavenius har totalt misforstået regeringens politik, men det kan godt være, at jeg er dårlig til at formidle. Jeg vil anbefale Theresa Scavenius at gå ind på Erhvervsministeriets hjemmeside, www.em.dk, hvor der findes en hel byge af udspil og pressemeddelelser, som understreger det. Senest kom vi med et tipunktsprogram op til rådsmødet i fredags, hvor vi i tråd med vores alliancer med erhvervslivet giver et bud på, hvordan vi i EU kan sikre, at de – ikke mindst på det grønne – står stærkest muligt i konkurrencen. Det program indeholder groft sagt alt det, Theresa Scavenius siger. Jeg tror sådan set ikke, at vi er så uenige, så jeg synes, at det er i overkanten at sige, at regeringen har misforstået det.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg bliver nødt til at svare, når jeg får at vide, at jeg har misforstået det hele. Jeg forholder mig bare til de 11 linjer, der handler om regeringens holdning, og der står tre gange, at det handler om at reducere byrderne for erhvervslivet. Derfor tænker jeg, at det er et fokuspunkt – der står også, at det er en prioritet for regeringen. Hvis vi kigger på den eksisterende lovgivning og ikke på ministeriets pressemeddelelser, er der blevet skåret i uddannelser. Det ser jeg ikke som noget, der følger op på Lettarapporten.

Jeg har i det her halve år arbejdet med to lovforslag, som begge er antikklima og -miljø. Det ene er et motorvejsprojekt, hvor man i regnemodelerne bagved ikke har medregnet noget som helst klima og miljø. Man regner kun i tidsgevinster, hvilket er en del af den gammeldags vækstforståelse. Det er bare ét eksempel på regeringens politik. Et andet er at konkurrenceudsætte vandsektoren, hvor man heller ikke tager hensyn til miljø og klima. Jeg kan ikke se prioriteringerne i den eksisterende lovgivning i forhold til at forstå, hvordan vi skal omstille vores samfund, og jeg kan heller ikke se det i den konkrete tekst.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Danmark og dansk industri taber, hvis man ikke vil anerkende, at det er en topprioritet nu at få speedet hastigheden op i f.eks. sagsbehandlingstider, godkendelsesprocedurer og myndighedsbehandlinger. Det er ikke i kontrast til at understøtte udviklingen af nye grønne styrkepositioner. Jeg fornemmer, at vi er uenige om niveauet, og det er fair nok. Men det er derfor, vi har verdens ledende grønne styrkepositioner, som understøttes af et tæt samarbejde omkring f.eks. forskning, udvikling, iværksætteri, kæmpe udbud af havvind, som Theresa Scavenius selv har været med til at designe, og investeringer i grøn kritisk infrastruktur.

Vi er langt hen ad vejen enige i Lettarapporten, og meget af indholdet kommer fra danske input. Vi har f.eks. brugt meget tid på at diskutere behovet for at sikre mere privat kapital ind i grøn kritisk infrastruktur med Enrico Letta. Han har været i Danmark én gang, og der drøftede vi hastighed, hastighed, hastighed. Man taber til konkurrencen fra Kina og USA, hvis man ikke er opmærksom på det. Det er helt centralt. Magnetten på den anden side af Atlanten og i Asien for de investeringer, som dansk erhvervsliv og internationale interesser i Danmark er klar til at lave, er så stærk, at man godt kan forestille sig, hvor man gerne vil lægge sine investeringer, hvis virksomhederne desuden kan få gigantiske statstilskud og lynhurtige sagsbehandlingstider på den anden side af Atlanten. Derfor hænger det sådan sammen. Hvis vi skal fremme den grønne omstilling, handler det også om hastighed. Det var bare en opfordring til, at man læser, hvad regeringen i øvrigt arbejder for.

Theresa Scavenius (UFG): Hvad er det for noget hastighed? Hvor ser vi det henne?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Det er meget enkelt. Vi har f.eks. i forbindelse med biosolutions vedtaget og holdt taler om, at vi gerne vil have biologiske alternativer til pesticider. Firmaer siger f.eks. til mig, at det tager 6-8 år at få godkendt deres produkter til markedet i Europa, mens det i USA tager 2-3 år. Hvis det samme firma tilmed kan få millioner i tilskud for at anlægge deres virksomhed der, hvor tror Theresa Scavenius så, at de vil anlægge deres virksomhed? Det er et eksempel på hastighed.

Et andet eksempel på hastighed i sagsbehandlingstider i godkendelsesprocedurer er, at virksomheder beretter, at de skal udfylde ansøgningsskemaer på 30-40 sider, hvis man gerne vil have tilskud fra den amerikanske Inflation Reduction Act (US IRA). På et nogenlunde tilsvarende projekt beder vi dem om at udfylde ansøgningsskemaer på 250-260 sider inklusive en kommunikationsplan, hvis de får adgang til midlerne. Hvem mon vinder på det? Det er ikke ufaglærte og faglærte lønmodtagere, der gerne vil have et grønt, sikkert job. Det er advokater og revisorer, som vinder på det.

Vi har diskuteret bedre regulering i mange år i EU, men nu er der faktisk ved at komme kød på. Der er ingen som helst tvivl om, at der er en bred forståelse for, at hastighed er en central udfordring rundt omkring bordet. Min pointe er, at hastighed er rykket kraftigt frem på banen i forhold til den vurdering, når kapitalinteresser, der gerne vil investere i grøn industri, afvejer, hvor de skal foretage deres investeringer.

Det var bare to eksempler på det. Jeg vil tro, at der kan findes flere. Men det er to store danske multinationale virksomheder, som er gode for temmelig store milliardomsætninger, og dem synes jeg at vi skal beholde i Danmark. Derfor synes jeg, at hastighed er vigtigt.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg fortolker det sådan, at meget af snakken om hastighed i virkeligheden handler om at slække på mange krav. Det er i virkeligheden oftest en deregulering af krav, der faktisk er rigtig god grund til, at vi har i Europa for at beskytte forbrugersikkerhed osv. Jeg tror, at vi grundlæggende bare er meget uenige om analysen af den nuværende situation.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Det er et gammeldags synspunkt i den verden, vi lever i. Hastighed står ikke i modsætning til at beskytte forbrugere og miljøinteresser. Tværtimod skal vi leve af høje standarder på miljø, klima og forbrugerbeskyttelse. Danske virksomheder skal ikke opleve, at det er som en militær forhindringsbane at komme i nærheden af tilskud fra EU-budgettet. De virksomheder vil gerne udvikle og investere i biologiske alternativer til alt det, vi gerne vil af med af hensyn til forbrugerne, som f.eks. pesticiderne. Pengene er afsat, men det tager for lang tid at få dem. Virksomhederne skal ikke opleve barrierer, bureaukrati og langsomhed i sagsbehandlingstider, som gør, at vi ikke kan få fastholdt investeringer i biologiske alternativer til eksempelvis pesticider.

Theresa Scavenius vil gerne af med pesticider, forstår jeg. Det er jeg helt enig i. Men hvis der bliver spændt ben for de biologiske alternativer og virksomhederne investerer i USA, fordi de kan få statstilskud til at etablere deres virksomhed og hastigheden i at komme på markedet er en tredjedel

eller en fjerdedel af, hvad den er i Europa, så kan man selv forestille sig, hvor de gerne vil investere. Europa har i de senere år bevæget sig i retning af, at konkurrenceevne og grøn omstilling går hånd i hånd.

Theresa Scavenius (UFG): De grundlæggende regnemodeller i transportpolitikken eller på vores landbrugspolitik er netop meget gammeldags. Man ser en modsætning imellem konkurrenceevne og grøn omstilling, og det var det, vi burde ændre på. Biosolutions er selvfølgelig et godt eksempel på det, men alt det andet har grundlæggende en dynamik, der ikke handler om at fremme det grønne, som jeg allerede har nævnt flere eksempler på.

Vi har diskuteret hastighed og fleksibilitet i forhold til vandrammedirektivet med miljøministeren (*dagsordenspunkt 1*). Det bliver også præsenteret som en opstramning, og at der kommer en højere hastighed, og vi får flere stopklodser ind. På overfladen ligner det, at det går i den grønne retning, men hvis man går ned i substansen, slækker man faktisk på kravene ved f.eks. at udfase eller gøre tidsfristerne længere. Man skal ret dybt ned i materialet for at se, at det typisk ikke har den effekt, som det på overfladen ser ud til. Men vi behøver ikke at diskutere det mere i dag.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Vi er en del af et europæisk fællesskab med forskellige nationer, og selvfølgelig er det en kamplads. Det er derfor, vi forelægger forhandlingsoplæg. Verden forandrer sig også her. Europa har taget de mest ambitiøse skridt i virkeliggørelsen af den bæredygtige omstilling. Det er den største økonomi, der står bag det, og de største politiske kræfter. Jeg tvivler på, at man i nogen andre dele af verden i så store økonomier har sat så ambitiøse mål, som man har gjort her. Fra dansk side siger vi i forhold til f.eks. Lettarapporten, at hastighed er vigtig, ud over at vi fører aktiv erhvervs politik og fokuserer på f.eks. uddannelse, forskning og investeringer. Vi skal have investeringer i den grønne omstilling, så almindelige lønmodtagere kan få gode, sikre danske job, og Lettarapporten bliver helt central.

Theresa Scavenius (UFG): Diskussionen om konkurrenceevne er ekstremt vigtig og enormt interessant, men det ville være frugtbart for debatten, hvis der var en mere reel samtale om, hvad det betyder for vores finanspolitiske regnemodeller. Der er også en grøn reform på vej osv. Man kunne have de mere grundlæggende diskussioner, i stedet for at det bliver så sort/hvidt og kun handler om hastighed. Man kunne i stedet se på, hvor alle udfordringerne er. Vi har mange udfordringer i forhold til omstilling, også i den nuværende måde at administrere på. Hvis vi ikke har den diskussion f.eks. omkring regnemodeller, så bliver det ikke en reel snak om konkurrenceevne.

c) Rådskonklusioner om udbud

– Rådskonklusioner

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Konklusionerne om udbud tager afsæt i en rapport fra Den Europæiske Revisionsret, som viser, at konkurrencen i europæiske udbud er faldende. I konklusionerne opfordrer Rådet Kommissionen til at belyse årsagerne til manglende konkurrence og behovet for at ændre reglerne.

Offentlige udbud er et vigtigt redskab til at styrke EU's konkurrenceevne. Derfor støttede regeringen konklusionerne, som blev vedtaget på rådsmødet uden drøftelse.

Søren Søndergaard (EL): Man kan godt synes, at udbud er rigtig godt, og alligevel diskutere de konkrete betingelser. Jeg synes ikke rigtig, at der er nogen modificering i samlenotatet. Vi har igen og igen hørt fra kommunerne, at de har et problem med tærskelværdien. På Bornholm har man brugt beløb i millionklassen på at lave EU-udbud, og ingen uden for Danmark har søgt på dem. Spørgsmålet er, hvor høj tærskelværdien skal være, før man skal sætte noget i udbud. Det bekymrer kommunerne enormt meget. Det er kun de store udbud, der er voldsomt afgørende for konkurrenceevnen, for hvem byder på en relativt lille opgave i f.eks. Rødovre eller på Bornholm eller Anholt? Er ministeren enig i, at man kigger på tærskelværdien og arbejder for at få den hævet lidt inden for rammen af regeringens støtte til forslaget?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Jeg er enig i, at det er vigtigt, for det er med til at skabe vækst, hvis det er effektivt. Men det kan også skjule barrierer på området, og vi kigger på det i arbejdet og diskussionerne. Vores indgang har været, at vi hele tiden har fokus på, hvordan vi kan reducere de administrative byrder og gøre det mere simpelt. Derudover har vi fokus på, hvordan vi kan finde en vej til i fællesskab at analysere nærmere, hvordan vi alle sammen kan få mere ud af, at der er færre barrierer på udbudsområdet, så vi bruger den frie konkurrence til at fremme omstillingen. Det støtter vi, og det er noget af det, som vi har brugt tid på.

Tærsklen har ikke været til diskussion nu. Diskussionen handler om at få lige konkurrencevilkår, der skal være med til at fremme konkurrencen. Det gode for Danmark i udbudspolitikken er, at lige konkurrencevilkår i udbudsprocesserne kan være med til at få danske virksomheder – eksempelvis SMV'er – til at stå stærkere i f.eks. kampen om at sikre ordrer inden for den grønne omstilling.

Søren Søndergaard (EL): Det fjerner bureaukrati og unødvendige regler at lade være med at tvinge kommuner til at lave EU-udbud på områder, hvor der ikke er nogen, der ønsker at byde uden for Danmarks grænser. Det har noget med tærsklen at gøre, så derfor håber jeg, at man fremover vil tage kontakt til kommunerne og diskutere problemet med dem, for man har i et årti ønsket, at tærsklen kunne blive en lille smule højere, end den er i dag.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Vi har haft den diskussion mange gange efterhånden, og jeg kender den fuldt ud. Vi er i dialog med kommunerne. Det har ikke noget med denne sag at gøre som sådan. Den handler om at få ryddet barrierer væk, så stopklodser, der kan ligge bag udbudsregler og nationale hensyn, ikke står i vejen.

d) Orientering om legetøjsforordningen – mandat til trilogforhandlinger
KOM (2023) 0462

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Udvalget har vist stor interesse for sagen.

Rådet har den 15. maj 2022 landet en generel indstilling til legetøjsforordningen. Det var på som et eventuelt punkt på rådsmødet. Danmark har støttet den generelle indstilling, da den helt eller delvis indfrier de danske prioriteter.

Det er lykkedes at styrke beskyttelsesniveauet, uden at det fører til urimelige byrder. Vi har hævet ambitionsniveauet både på kemiområdet og over for online markedspladser.

Vi har arbejdet hårdt for at gå endnu længere, men vi kan være tilfredse med resultatet i lyset af forhandlingssituationen.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om screening af udenlandske investeringer i Unionen og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2024) 0023

KOM (2024) 0023 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2024) 0023 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20231) – Bilag 545 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Vi lever i en verden med geopolitiske spændinger. Erhvervs politik er blevet sikkerhedspolitik. Samtidig buldrer den teknologiske udvikling derudad. Det stiller krav til redskaberne i værktøjskassen, og et af de redskaber er investeringsscreening.

De seneste år har mange lande indført en ordning for investeringsscreening, men der er stor forskel på screeningsmekanismerne, og hvilke sektorer der betragtes som kritiske. I nogle lande screenes kritiske teknologier slet ikke. Det betyder, at en investor, der har fået nej til et følsomt opkøb i ét land, kan få ja i et andet EU-land. Det er de forskelle, som forslaget skal fjerne, ved at alle medlemslande skal screene udenlandske investeringer i EU – ligesom vi allerede gør i Danmark i dag.

Bundniveaet for investeringsscreening på tværs af EU's medlemslande bliver hævet for at skabe lige konkurrencevilkår. Det gælder især i forhold til medlemsstaternes muligheder for at tiltrække udenlandske investeringer og for at styrke beskyttelsesniveauet. Det betyder bl.a., at alle medlemslande skal screene investeringer i virksomheder, der er økonomisk aktive inden for bestemte kritiske sektorer og teknologier.

Som et nybrud lægges der op til at definere et fælles minimum af kritiske sektorer og teknologier. Et minimum, som Kommissionen kan fastlægge. Der lægges samtidig op til at gøre det obligatorisk at screene investeringer mellem selskaber inden for EU, hvor selskaberne reelt kontrolleres fra tredjelande.

Regeringens generelle holdning

Overordnet støtter regeringen, at huller i sikkerhedsnettet bliver lappet, og at vi skaber mere lige konkurrence. Det vil mindske risikable investeringer og risikoen for omgåelse.

FO *Forhandlingsoplægget*

Regeringen

- støtter forslaget og hensigten om en mere fælles tilgang til investeringsscreening på tværs af EU.
- lægger stor vægt på, at der på et solidt analytisk grundlag laves en klar afgrænsning af et fælles minimum af følsomme og kritiske teknologier, som medlemslandene skal screene. Medlemslandene skal samtidig kunne tilføje yderligere sektorer og typer af investering til deres nationale screeningsordninger.

- lægger stor vægt på at fastholde nuværende kompetencefordeling, så medlemslandenes kompetence inden for national sikkerhed respekteres og Kommissionens beføjelse til at udvide listen over sektorer og projekter skal ske via gennemførelsesretsakter.
- lægger stor vægt på at reducere byrderne for virksomheder og myndigheder bl.a. ved at fokusere EU-samarbejdsmekanismen på de mest kritiske sager og tænke på tværs af eksisterende EU-screeningsmekanismer.
- lægger stor vægt på, at medlemslandene ikke forpligtes til at screene alle investeringer i virksomheder, der deltager i EU-programmer og projekter. Medlemsstater skal kun forpligtes til at screene det, der af medlemsstaten vurderes proportionelt i forhold til risici ved investeringen.
- lægger vægt på, at forslaget ikke gør det unødigt mindre attraktivt at investere i EU i forhold til sammenlignelige lande og regioner.
- lægger vægt på, at det ikke er unødigt besværligt at foretage investeringer i virksomheder, der opererer i flere medlemslande.
- lægger vægt på at styrke samarbejdsmuligheder, og at de eksisterende velfungerende samarbejder fremmes yderligere.
- lægger vægt på, at reglerne skaber grundlag for et minimum af ensartet håndhævelse på tværs af medlemslandene.

Theresa Scavenius (UFG): Det interessante er vores analyse af, hvilken type trusler det handler om. Vi har masser af global samhandel med en hel masse lande, men det ligger lidt i subteksten, at det er Kina eller Rusland. Hvis vi skal screene, skal vi vide, hvem skal vi screene for, så hvad er vores risikobillede? Jeg synes ikke, at der bliver sagt så meget om det, hverken i forslaget eller i regeringens holdning til det.

Screening er en ting, men blokering, hvor man siger, at en investering ikke må finde sted, synes jeg heller ikke bliver belyst hverken i forslaget eller i regeringens holdning. Hvad sker der, når vi har fundet ud af, at der kan være en risiko? Vil man så blokere?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Man kan få en fornemmelse af direkte trusselsbeskrivelser både globalt og nationalt, hvis man orienterer sig lidt bredt. Det kommer også fra industripolitik. Jeg har ikke mulighed for at gå i detaljer her, men vi har selvfølgelig et nationalt setup, som vi har vedtaget lovgivning for. Det skyldes de trusler, vi står over for, som i den verden, vi lever i, er blevet vigtigere at håndtere.

Det er ikke kun i Danmark, man taler om bekymringerne for f.eks. ny teknologi. I amerikansk optik taler man om »small yards and high fence«. Det betyder, at man i langt højere grad skærmer adgangen til nye teknologier med barrierer. Jeg vil tro, at man kan finde lignende udtryk hos kineserne. Det er alt det, som det her er udtryk for. Vi har national lovgivning, og nu kommer der EU-lovgivning for det. Vores nationale udgangspunkt må selvfølgelig bero på det, der også bliver spurgt til, altså en konkret individuel vurdering af, hvorvidt en given investering udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller den offentlige orden i Danmark. Gør den det, er der en række

håndtag i den lovgivning, vi har vedtaget. Det her er et europæisk supplement til det, men udfordringen er den samme.

Søren Søndergaard (EL): Næsten uanset hvordan trusselsbilledet er, vil det være relevant at holde øje med virksomhederne på listen. Trusselsbilledet kan ændre sig over år, men f.eks. dobbelt anvendelse i forhold til militært udstyr og halvlederteknologier vil i hvert fald vare ved. Det kan være, at det skal suppleres, og det kan man så gøre. Derfor er jeg enig med Dansk Metal i, at oversigten er relevant, og vi kan støtte forhandlingsoplægget.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

FO Punkt 4. Sager på erhvervsministerens område:

KOM (2023) 0231 – Bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (20231) – Bilag 545 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): De fire forslag på patentområdet handler om supplerende beskyttelsescertifikater for lægemidler og plantebeskyttelsesmidler, såkaldte SPC'er. Forslagene forelægges til forhandlingsoplæg.

Punkt a-d blev forelagt samlet under punkt d.

a) Forslag om omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 469/2009 om det supplerende beskyttelsescertifikat for lægemidler

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0231

KOM (2023) 0231 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

Punkt a-d blev forelagt samlet under punkt d.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det fælles supplerende beskyttelsescertifikat for plantebeskyttelsesmidler

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0221

KOM (2023) 0221 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

Punkt a-d blev forelagt samlet under punkt d.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

c) Forslag om omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1610/96 om det supplerende beskyttelsescertifikat for plantebeskyttelsesmidler

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0223

KOM (2023) 0223 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

Punkt a-d blev forelagt samlet under punkt d.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

d) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det fælles supplerende beskyttelsescertifikat for lægemidler og om ændring af forordning om (EU) 2017/101, forordning (EF) nr. 1901/2006 og forordning (EU) nr. 608/2013

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2023) 0222

KOM (2023) 0222 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Et SPC er en intellektuel ejendomsrettighed, der forlænger et eksisterende patent med op til 5 år. Et SPC gives som en form for kompensation for, at det ofte kan tage mange år for en virksomhed at få en markedsføringstilladelse knyttet til et patenteret produkt, hvorfor virksomheden ikke kan udnytte patentet kommercielt i begyndelsen af patentets levetid.

Vi har allerede SPC'er i dag på EU-niveau, men det nuværende system lider under fragmenterede og uklare processer. Det gør det svært og dyrt for virksomhederne at ansøge om SPC-beskyttelse. De fire forslag har derfor til formål at skabe en mere ensartet praksis, hvor alle SPC-ansøgninger fremover bliver behandlet igennem en central EU-proces.

Det foreslås, at EU's IP-myndighed (intellektuelle rettigheder) fremover behandler ansøgningerne. Det erstatter den nuværende decentrale proces, hvor de samme ansøgninger kan få et forskelligt resultat hos de forskellige nationale patentmyndigheder.

Med forslagene etableres der også et såkaldt enhedscertifikat, som vil kunne gives i tillæg til et enhedspatent. Det vil have direkte virkning i de 17 medlemslande, som p.t. har tilsluttet sig ordningen – herunder Danmark.

Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter målsætningen om at harmonisere udstedelsen af europæiske SPC'er. Et stærkt og forudsigeligt IP-system er en grundlæggende forudsætning for, at virksomhederne vil investere i forskning, udvikling og produktion af nye innovative produkter.

Formålet med forslagene er at skabe et mere forudsigeligt, ensartet og effektivt patentsystem. Det er et stærkt ønske fra industrien, og det støtter regeringen op om.

Det decentrale system har ført til en fragmenteret tilgang med uklare processer og forskellige resultater, selv om ansøgningerne hviler på samme grundpatenter. Ved en harmoniseret proces slipper virksomhederne for unødvendige udgifter og administrativt bøv. Ligesom de får en mere ensartet og forudsigelig behandling af deres ansøgninger. Det er godt for virksomhederne – og dermed godt for Danmark.

Regeringen støtter derfor ambitionen om at sikre et mest muligt ensartet og harmoniseret system for SPC'er. Regeringen er dog optaget af, at kvaliteten i afgørelserne ikke vil komme til at lide under en ny proces. Ligesom det er nødvendigt, at der opretholdes kompetencer og ekspertise på nationalt plan. Regeringen vil derfor arbejde for, at der sikres en bred national repræsentation i det undersøgelsespanel, der skal behandle sagerne ved den europæiske IP-myndighed.

Regeringen

- lægger stor vægt på, at forslagene ændres, så det ikke bliver muligt for tredjeparter at gøre indsigelse mod et SPC, inden det er meddelt. Det skyldes, at der er en risiko for, at det vil kunne misbruges af virksomheder til at forlænge ansøgningsprocessen.
- lægger vægt på, at alle medlemsstater involveres i det prøvepanel, som behandler SPC-ansøgninger, for at sikre en ensartet tilgang til sagsbehandling samt opretholdelse af kompetencer på nationalt plan.

Theresa Scavenius (UFG): Spørgsmålet er, hvor meget patentlov vi skal have, og hvor meget vi skal beskytte eksisterende innovation frem for at fremme ny innovation. Grundlæggende er jeg imod, at man forlænger patenter, for så forfordeler man de gamle virksomheder, der har lavet noget innovation, men nu har vi brug for nye, der kan udfordre dem.

Plantebeskyttelsesmidler mener jeg bestemt ikke at vi skal støtte mere af. Jeg synes, forslaget er dårligt, og at regeringens forhandlingsoplæg ikke adresserer problematikkerne i det. Ministeren siger også, at det handler om at varetage industriens interesser, og de er glade for forslaget. I samlenotatet bliver der nævnt, at det drejer sig om 50 virksomheder. Det er faktisk ret få virksomheder, hvis interesser vi varetager på bekostning af at kunne skabe ny innovation og give bedre muligheder for at udfordre de eksisterende store. Jeg kan ikke støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Søren Søndergaard (EL): Vi kan ikke støtte forhandlingsoplæggene. Det er en diskussion, der går tilbage til folkeafstemningen om den fælles patentdomstol, som vi desværre tabte. Men det handler også om længden af patenter, og jeg er helt enig med Theresa Scavenius i, at vi ikke har behov for hverken at forlænge dem fra 20 til 25 år eller gøre det lettere.

Næstformanden (Henrik Møller): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Mødet sluttede kl. 12.00.